

PERIÓDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MANEL MATOSES.

Ab lo nom de *Andrés Corzuelo*
 s' ha fet ja tan popular,
 que casi bè tot Espanya
 coneix avuy de pè á pá
 las sèvas obras, modelos
 d' humor, de gracia y de sal.

CRÓNICA MANDUCATORIA.

Relació detallada de tots los àpats á que ha assistit lo molt famós Marqués de Olérdola, durant l' any de gracia 1888.

I.

No podrá dirse que 'l catalá ilustre y ciudadá benemérit, al ser nombrat Marqués de Olérdola, posseheixi un títul de noblesa sense executoria. Si entre l' aristocracia nacional se troban numerosos exemplars que deuen sos blassóns á la sanch de las sèvas venas, altres al fósforo del seu cervell y altres, en fi, al perill en que han posat la sèva butxacá, després de mil empresas arriscadas, lo Marqués de Olérdola podrá vanagloriarse de haverlos conquistat á forsa d' estómach, després de un any enter de banquetes, àpats, pisolavis, lunchs, buffets y refrescos los més variats y extraordinaris, resistint impávit las terribles conseqüencias del menjar y 'l beure ab inverossíml prodigalitat.

Estómach que resisteix sense un mal enfit tal cúmulo de excessos manducatoris ha de ser un estómach privilegiat. un estómach de aristócrata, un estómach de Marqués. Succí ha admirat al món per lo que dejuna; lo marqués de Olérdola l' admirará per lo que menja.

Y si 's considera que tots aquests sacrificis se 'ls ha imposat per alló de que l' honra de Barcelona estava empenyada y compromesa, y en moltes ocasions per consolar—com á representant de la ciutat—á las classes obreras que no tenian un tros de pá que dú á la boca, víctimas de la crissis; si 's te en compte que la sèva magestuosa figura, empunyant la copa y *echando un brindis*, ofusca constantment lo grandios espectáculo de la Exposició Universal, ja que aquesta, després de tot no

ha sigut més que *una agulla per enfilat vi*, haurà de agrahirse'm que m' haja prés la pena de aportar á la historia de Barcelona la ressenya detallada y lo més completa possible de tots los actes bucólichs en que ha prés part, durant l' any 1888, ja com á convidat, ja com á anfitrió, ja pagant los altres, ja la Pubilla, y may ell, que no es del cas que qui tan se sacrifica per la *patria* siga Marqués y pagui 'l beure.

Mes ans d' entrar en materia y després de demanar perdó per molts olvits involuntaris en que sens dupte hauré incorregut, tota vegada que no sempre l' olor dels guisos ha transpirat al públich, sigam permés dedicar aquests articles á la ilustre corporació municipal de Barcelona, per si, en vista de lo que signifiquen, ja que no per lo poch que valen, se decideix á ferlos escriure en lletres d' or per arxivarlos junt ab lo nombrament de catalá ilustre, otorgat en favor de un personatge, que será sempre aquí y per tot arreu, avuy y en las edats futuras, gloria y honor de las invencibles *barras catalanas*

Comensém ja, que la *teca* es llarga.

Los primers mesos del any no 's distingeixen per l' abundancia dels pisciolavis. Lo día 23 de *janer* ne celebrá un d' exquisit lo comissari regi D. Manuel Girona per solemnisar los días de don Alfonso XIII. D. Francisco de Paula segué á l' esquerra del comissari, desempenyant lo seu paper á las mil maravillas (1).

12 de *febrer*.—Dinar ofert als 800 operaris del Gran Hótel Internacional per l' empresa constructora, ab motiu de principiarse la cuberta del edifici. Un dinar democrátich servit per l' Estevet. D. Francisco, que ocupava 'l cap de taula, s' alsá á brindar, exclamant: «*Gloria al progres!*... *¡Loor á los que han realizado esta maravilla!*» Era 'l primer día de Carnestoltas.

La vinguda de la Quaresma no es obstacle perque D. Francisco s' abtinga de treure 'l rovell á las frontissas de la boca. Lo día 4 de *mars* accepta la presidencia de un dinar, á cárrech també del Estevet, donat pèl constructor D. Isidro Parellada, ab motiu de haver terminat la cuberta del Palau de la Industria. Un brindis sentimental entre gotera y gotera de xampany, declara 'l ciudatá

benemérit que no abandonarà á las familias dels treballadors que han prés mal en las obras de la Exposició.

11 de *mars*.—Després de visitar las obras de urbanisació de la Rambla de Catalunya y desvío de la Riera de Malla,

lo *Círcul de propietaris de la Esquerra del Ensanche*, l' obsequia ab un banquet al *Hótel continental*.

Pero fins aquí, tot aixó no eran més que petits ensaigs dels grans ápat que havían de venir després.

Lo mes de abril—passada ja la senmana santa—

(1) *Menu*, per si volen lleparse'n los bigotis:—Bisque d'ecrevisses.—Consommé de volailles.—Bouchés de Prince.—Filets de saules á la d'Orleans.—Filet á la Rossini.—Faisans en diademe.—Chapons du Sudan rôtis.—Salade á la Richelieu.—Plombière glacée.—Vins: Jerez Inocente.—Rhin Noroleerger.—Château Larose.—Veuve Clicquot.—Pommery Crevio.

la taula 's para ab m's freqüencia y ab més esplendidés.

Lo día 5 de *abril*, s' inaugura 'l *Grand Hótel Internacional*, aquell mónstruo nascut en 53 días, que durant lo período de la Exposició havia de xuclarse més de 800,000 pessetas del erari municipal en concepte de gastos fets per personatjes hospedats á expensas del municipi. D. Francisco estava en las savas glorias, ocupant una de las quatre presidencias, entre-mitj de 250 convidats. A l' hora dels brindis s' alsá cridant: «Honor al trabajo!.. ¡Bendito sea el trabajo!» Suposém que 's referiria al treball dels cuyners que per acreditar l' establiment aquell día van lluhirse (1).

Tres días després, diumenje 8 abril, sense ni estar acabat l' edifici y ab l' excusa de obsequiar als representants de la premsa que 's trobavan á Barcelona, se dona un gran ápat en lo Palau de Bellas Arts, pagant la Pubilla. Lo jardiner Oliva guarní la taula ab gran esplendidés y Mr Martin serví, á tenor de un preciós *menú*, primorosament decorat (2).

L' endemá, ab la tripa plena, lluhent, llustrós y satisfet, sortia D. Francisco cap á Madrid al objecte de visitar á la Reyna regent y acordar lo día definitiu de la inauguració de l' Exposició. Mr. Martin li tenia encarregat que l' avisés ab temps per prevenirse. Vuit días permanesqué en la Cort, instalat com un príncep en un *hótel* de primera; vuit días que equivalen á vuit esmorsars y vuit dinars; total setze ápats á *tuti-plé* y á costas també de la Pubilla.

Los regidors aprofitan la seva ausencia per col·locar en lo saló del Consistori nou la lápida declarantlo ciudatá benemérit.

Lo divuyt de abril regressa y comensa á dejuñar y prepararse en vista de que s' abocan grans aconteixements culinaris.

Lo 5 de *maig* ab l' arribada del arxiduch Carlos Lluís de Austria, se li presenta ocasió de oferirli un banquet en nom del Ajuntament. L' arxiduch s' excusa de acceptarlo fins que s' haja obsequiat á sa neboda la reyna regent d' Espanya y don Francisco y 'ls seus companys de consistori, se 'l cruspeixen en familia. Hasta n' hi havia que menjavan ab los dits, felicitantse de no veures lligats per las reglas de l' etiqueta.

(1) Com ho proba 'l següent *Menu*:—Printanier riche.—Saumon du Rhin, sauce génévoise et sauce hollandaise.—Filets de bœuf á la Richelieu.—Cotelettes d'agneaux á la Maintenon.—Sorbets du vin de Chypre.—Asperges de Paris en branches, sauce mousseline.—Chapons de Mans.—Salade de saison.—Glaces venitiennes.—Vins: Jerez de casa Rivero.—Haut Sauternes.—Saint Julien.—Château Latour.—J. H. Mumm.

(2) Qu' es com segueix: Huitres de Marennes.—Hors d'œuvre.—Escalopes de fois gras et de hure de sanglier.—Vol-au-vent de riz de veau á la Regence.—Dorne de truite saumonée á la Mantua.—Filet de bœuf á la Chartres.—Mousse á l'anglaise.—Asperges en branches.—Poulardes du Soudan aux cresons.—Pièces de glace á la moderne.—Gateaux de Narbonne historiés.—Ananas au naturel.—Desert assorti.—Vins: Moët et Chandon en tisane.—Johannisberg (1864).—Saint Julien (1881).—Château Iquem (1879).—Château Laffite.—Grand vin Champagne, Veuve Clicquot.—Pussardin.—Café et liqueurs.

7 de maig: excursió del arxiduch a las montanyas vehinas, y ápat a la torre de 'n Girona. Es de creure que D. Francisco no va faltarhi.

12 de maig: Gran alegria del ciutadá benemérit ab motiu de l'arribada del personal de la cuyna

de palacio ab la vaixella y las cacerolas corresponents, instalantse a ca la Ciutat.

16 de maig. Entra la reyna regent a Barcelona. Lo Saló del Consistori nou queda trasformat ab menjador: la lápida del ciutadá benemérit permaneix oculta sota 'ls tapissos de felpa, que adornan las parets. En un corredor immediat al saló hi ha un ascensor pèl qual descendeixen los plats desde la cuyna instalada en lo segon pis, que talment sembla que baixin del cel. Tot está preparat y a punt de solfa. Ha sonat l' hora dels solemnes aconteixements y de las grans probas.

Lo ciutadá benemérit demostrará lo que pot un arcalde quan se sacrifica pera deixar en bon lloch l' honra de la ciutat... y 'ls guisots de las cuynas més ó menos reals, pero sempre positivas.

D.ª Maria Cristina permanesqué en Barcelona fins al 6 de juny: total tres senmanas Lo futur marqués d' Olérdola l' acompanyá a taula la major part dels días: la seguí en totas las festas que se li donaren y participá de tots los obsequis manducatoris, en la següent forma:

Dia 17. Gran banquet de honor en celebració del cumpleany de D. Alfonso XIII. (1).

Dia 18. Acompanyá a la reyna a la funció de Romea, després de haverla acompanyada a taula.

Dia 19. Primer refresch al Circul del Liceo.

Dia 20. Inauguració de la Exposició y gran consum d' eloqüencia.

Dia 21. Recepció en lo Saló de Cent a las personas distingidas de Barcelona. D. Francisco, la més distingida de totas, feya 'ls honors del buffet, que sigué abundant y aná com qui diu a l' aranya estira-cabells.

Dia 22. Dinar al cos diplomátich y consular, als jefes de la Esquadra francesa y al indispensable D. Francisco de Paula.

A la nit, en un dels intermedis de la funció, segón refresch en lo Circul del Liceo.

Dia 23. Dinar als jefes y oficials de la Esquadra austriaca. D. Francisco no podia faltarhi.

Dia 24. Al dematí, benedicció de la nova iglesia de Sta. Madrona, seguida de un refresch, que 'l Brusi calificava d' exquisito; y al vespre funció de gala al Principal y refresch al Ateneo barcelonés.

Dia 25. Ignorém si va reposar ó si va assistir a la taula real.

Dia 26. Refresch a la España Industrial, seguit

(1) Apat de rey. Veus' aquí 'l menú: Potage crème de volaille.—Consommée Louis XV. un rey).—Petites bouchées a la Reine (una reyna).—Filet de bœuf a la financière.—Pigeon a la Sanint Germain.—Escalopes de fois gras a la Villeroy (un altre rey).—Chaufraisse de cailles al aspic.—Punch a la romaine.—Asperges de Montgry, sauce hollandaise.—Poulardes du Mans.—Roti aux cressons.—Savarin a l' annanas.—Bouches glacés a la Cardinale.—Vins escullits.
¡Alsa llop!

de un altre refresch a la fábrika de Sert hermanos y Solá. y de un tercer refresch donat en obsequi dels arcaldes de la Provincia, en lo Saló de la Diputació Provincial. Al últim no va assistirhi don Francisco, tal vegada perque se 'n va donar de menos de alternar ab uns arcaldes que raras vegadas treuhen lo ventre de mal any.

Dia 27. A la tarde, després dels Jochs Florals, excursió a Vallvidrera y al Tibi-dabo ab lo seu corresponent pisolabis. — Inmediatament dinar en honor del rey de Suecia, al qual va assistirhi 'l ciutadá benemérit.—Y per coronar la festa, tercer refresch en lo Circul del Liceo. ¡En menos de vuit horas, tres ápats!...

Afortunadament la reyna passá 'l dia 28 a Montserrat, y encara que D. Francisco 's dalia per acompanyarla, féu un cop d' home y renunciá a la excursió, ab motiu de no haverli enviat la Diputació provincial més que cinch targetas.

Dia 29. Dinar regi en obsequi dels jefes dels cossos de la guarnició. D. Francisco hi assistí, tal vegada com a jefe nato del cos de municipals.

Dia 30. Banquet regi dedicat a las classes productoras. Perque hi hagués de tot, D. Francisco y alguns regidors hi assistiren en representació de las classes consumidoras (1).

Dia 31. Corpus. Aquest dia D. Francisco aná a la professó y 's limitá a xucar carmetlos

1er de juny. Thé regi a las senyoras y senyoretas de Barcelona. D. Francisco estava disposat a tallarse las patillas y vestir-se de senyora per anarhi; pero hi assistí sense necessitat de imposarse tan extraordinari sacrifici.

2 de juny. Apesar d' estar convidat a l' excursió a Badalona, a bordo del Destructor, D. Francisco 's quedá en terra, no atrevintse a arrostrar las conseqüencias del mareig, que casi sempre fan l' efecte de un emétich.

3 de juny. ¡Dia memorable en l' historia gastronómica del Marqués de Olérdola! Vagin contant. Entre una y tres de la matinada, després de la festa marítima: gran banquete en lo Café Colón.— Al dematí: refresch donat per la Comissió del municipi de Génova, al Ajuntament de Barcelona.— Al mitj dia: gran esmorsar ofert per 'l Institut de Foment del Treball nacional als quatre ministres que 's trobavan a la ciutat.—A la tarde: visita al Asilo naval y refresch.—Y a posta de sol: dinar regi als jefes y oficials de la Numancia. ¡Tres ápats de primera y dos refrescos en un dia!

¿Vostés creuran que va caure malalt? ¡Cá! Vagin llegint.

(1) Y consumiren lo següent menú: Potage puré Crecy au riz.—Consommé a la Royale.—Rissoles a la Perigueux.—Bars sauce crevettes.—Filets boeuf a la portugaise.—Salmy de perdreaux (ab tot y ser temps de veda).—Pains de volaille a la Isabelle.—Homards a la Bragation.—Punchs a l' anglaise.—Asperges sauce au berra.—Pigeons rotis au cresson.—Poudings de fruits au Savayon.—Bis uit glacé au café.—Vins: Xerès amontillado.—Chateau Lafitte—Iquem.—Bourgogne Clos Vougeot.—Rhine Johannisberg.—Champagne Montebello.—O' Porto 1815.

L'endemà, dilluns, 4 de juny, presidia 'l banquet ab que l' Ajuntament de Barcelona obsequiava á la Comissió de Génova' y á la nit assistia al *Teatro de Catalunya* participant de un exquisit *lunch*, disposat pèl Sr. Coll y Pujol, duenyo del teatro.

Y l'endemà passat, refresch á l' Audiencia á la tarde, y ai vespre *piscolavis* en lo Circul liberal Monárquich, ab motiu de la visita del Srs. Sagasta y Alonso Martínez.

Vingué 'l día 6 de juny: marxá la Reyna Regent, y es fama que tornant de la estació un íntim amich del futur marqués de Olérdola, va dirli:

—Ara sí, D. Francisco, que s' han acabat los banquetes.

—Fugi d' aquí—va respondre 'l ciudadá benemérit—precisament ara es quan aném á comensarlos.

Si va cumplir ó nó la sèva paraula, ho veurém en lo próxim article.

P. DEL O.

UN HÉROE DEL SIGLE XIX.

SONET.

De gitano asquerós, armant maranya
 pujá á pinxo, y pinxant gent malaguenya
 arribá encare que ab mirada guenya
 á matador de feras dels de manya
 Densá qu' en aquest ram fa alguna hassanya
 y en son port, de sa gloria 'l brill ensenya,
 la gent baixa en seguirlo ja s' empenya
 y l' alta aristocracia l' acompanya.
 La premsa de sos fets fa la resenya,
 la maynada aclamantlo mitj s' escanya,
 la Fama en pregonar son nom s' afanya.
 Y aquest héroe que l' or fins ja desdenya,
 orgull y admiració de tota Espanya,
 es Juanillo el torero (alias) LEGAÑA.

A. ROSSELL.

LO BARCO-PEIX.

Tots los diaris ne van plens.

L' ha inventat un espanyol, y amenassa ocasionar una verdadera revolució en los negocis marítims.

Será un barco que tan podrá navegar per sobre l' aygua com per sota.

Los tripulants se ficarán á dintre, tancarán las trapas, enjugarán la máquina y ¡arriba!

Es á dir arriba... ó avall, segons convinga.

Molta gent se 'n fa creus, y hasta n' hi ha alguns que ho posan en dupte.

—Perque, escolti;—diu un—aquest barco no deurá anar pas á la vela...

—No senyor: s' hi posaría massa humitat.

—Y donchs desde 'l moment que t'è máquina, ¿cóm s' explica aixó? ¿qué 'n fa aquest barco del fum?

—Fa com los bons fumadors: se 'l envía.

—¿Y de quína manera respira la gent á dintre?

—¡Ay, ay! Com nosaltres; aixis: ¡uf! ¡fu!... ¡uf! ¡fu!...

—¿Pero d' hont lo treuhen l' ayre? Aquesta es la qüestió.

—Crech que 'n portan repuesto, en píndolas.

—¿Y per menjar? ¿cóm s' ho arreglan?

—¡Ah! No menjan: diu que tots los hi van son mestres d' estudi, que ja hi están fets.—

Lo que altres no comprenen es quína utilitat pot reportar un barco d' aquesta naturalesa.

—¿De qué serveix una embarcació aixís?—pregunta un

—¿De qué? De molt. Figuris que un día 'l barco-peix navega per damunt del aygua y de repent se posa á ploure ¿Si? Fa un cabussò, s' enfonza al mar y ¡au! ja no 's mulla.

—Bè; pero si no es més que aixó...

—¡Oh! Encare hi ha moltas altrás cosas. Desde 'l moment, tenim que ab barcos d' aquests no s' han de pagar drets d' entrada als ports.

—¡Ah! ¿no?

—Nó, senyor: lo barco-peix entra amagat per sota l' aygua, y com que no 'l veuhen fins que ja es dintre ¿cóm li poden fer pagar la entrada?

—Realment; es una ventatja important.

—¡Y tall Y després hi ha la sèva utilitat en casos de guerra ab l' extranjer. Suposis que 'ns las tenim d' heure ab los italians, per exemple. Lo barco-peix busca la esquadra enemiga, y quan la veu, s' enfonza sense que 'ls altres se 'n adonin. S' acosta als barcos italiáns, y de un á un va fentlos unas quantas dotzenas de forats ab un filabarquí. Al cap d' un rato, la esquadra enemiga comensa á omplirse d' aygua y enfonzarse, enfonzarse, fins que ¡tururut! ja no se 'n canta gall ni gallina y las petxinas s' ho menjan tot.—

Altres se dedican á pensar lo que pot succehir si 'l barco peix topa ab alguna ballena.

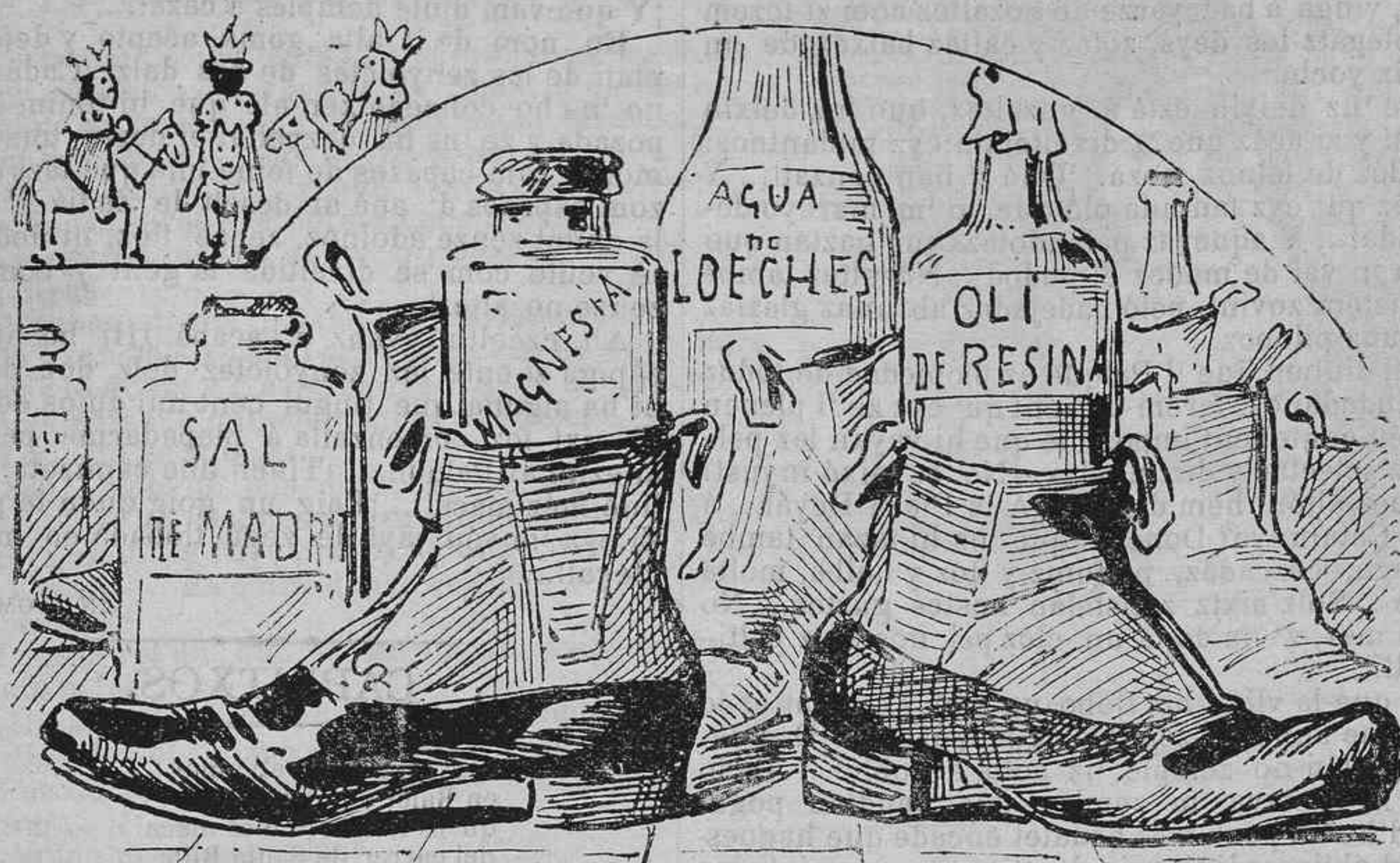
Altres suposan que de resultas d' aixó, 'ls musclos anirán molt baratos.

DESAFIO A MORT.

Després d' una llarga lutxa qu' entre 'l fanch han sostingut, lo parayguas ha anat d' oros y l' impermeable ha vensut.

LO QUE 'LS REYS PORTARAN AL ALCALDE Y ALS REGIDORS.

Aixó es lo que 'ls portarán
perque ho han de menestè.
¡Ja que han anat á tants xeflis,
es precis que 's purguin bè!

Fins hi ha persona que confia que 'l barco-peix li trobará un rellotje que li va caure al aygua pas-san l' Estret.

Lo més cómich es lo que 'm deya sobre aquest assumpto un vehí del carrer de Ponent, bullan-guero incurable.

—Ara sí que no podrém fer may més barrica-das.

— Y aixó! ¿per qué?

— Perque 'l barco-peix nos embullaría 'l marro, sortintnos de tras cantò.

—¿Sí? ¿Per hont voldrían que vingués, al carrer de Ponent?

—¿Per hont? Per la claveguera.

A. MARCH.

ENTUSSIASME GOMÓS.

Macatxuz y que 'n zaben aqueyas zenyoletaz del *Noticiedu*!... Midéuz qu' ezcluide tota aqueya carta eyaz zolaz y zabadze emezcá lo que plo-pozan al Zr. Alcalde vol molt cap; peló moltizim cap... M' hi quedat blau!... Ze coneix que zon unaz palomaz de cap d' ala, pelqué ho xafan molt debé!

Yo ya ho deya fa molt tempz (pel xó no 'z cle-guin que laz hi vulgui quitá 'l mélit d' havé zigut eyas laz plimedaz) al Palque hi falta un puezto pl' anarhi á veude laz zenyoletaz y dilzhi aqueyaz cozetaz que 'lz de la goma zabém dilzhi y ningú mez; hi falta un yoch poétich y ple de velt ahont neixi l' amod com loz boletz y pugui cleixe en mitj laz corredizaz delz yochz de plendaz, del do-mamí domamá (¡ay que m' aglada!...) y delz qua-tre cantónz!...

Zi 'z fez aixó ¡quánts cazaments ne zoltirían!... Deixadíam alz papays que padlezin de política for-

mant codu, á laz mamays qu' escoltezin la música y 'z mozeguezin com zolen fè, y nozaltez ab laz poyitaz enz pazeyariam pèl lago y 'nz fadíam l' amod, pedqué aixó zi 'l lago ha de zè noste, ya cal que ze 'n decoldin elz Zrs. del Ayuntamiento, elz ho encomano molt... el lago sobe tot. Loz del Club de Degataz hi tazladalíam laz canoz, tozt loz tlaztoz que tením y finz laz badacaz de fuzta.

¡Ay que bè!.. 'L dumòd zuau de l' aygua; 'l zuloy acompazat dels déms, la yum clada de la yuna, quan ne fazi y ayá al yuny l' eco de la mú-zica y aplopet la veu dolza, dolza com un cala-metlo y 'ls uyz bliyant com bengalaz de una zen-yoleta eztimada... 'L mèu cod zolz al penzadhi ya fa oló de zucadím... Lo tinch tan inflamable y tan zenzible—¡ay!...

Peló pel fè totaz aqueztaz y altaz cozaz hém de eztá zolz: en aixó eztich també al coztat de laz zenyoletaz del *Noticiedu*. ¿Qu' ez tota aquezta badeja de *diquizimaz levitaz, toilettes, zomble-doz de copa delucientes y zpoltmanns* ab *mantonz de melino dezailados y godas y bluzaz y oblelos azulados*?... Yo al véudeho m' indigno y com eyas m' abotxolno.

Yo que polto la camiza planchada y xisteda molt deluciente y levita ablochada, que quan la pagui potzé 'm costadá molts dulos; yo que polto guants blodatz y puch poltá delotxe d' od quan lo dezempenyi; yo que 'm pazeyo tot lo día y no zé que fe y 'm pazo las hodaz moltaz plantat davant de caza en Yible; yo que zoch l' adolno delz za-lonz, de laz confitelíaz, delz passeyoz y de laz quadraz de cabayz, no puch toledar ni puch veule zenze indignazió, peló molta indignazió que un oblé poch ezpilitual y poch *zportmann*, un que apenaz polta camiza y cazi no fá selví 'l mocadó, un que trabaya y ped' aná al tayed no dú botaz de xadol ni guantz blodatz sinó espaldenyaz y du-

lizias, un qu' ezcup quan fuma, pelque fuma tabaco dolent, un que padla zenze delicadeza ni finuda, vinga á badeyarze ab nozaltez com zi fozem totz plegatz los deys, zotaz y caltaz baixaz de un mateix yoch.

Que 'nz deixin eztá á nozaltez, que 'nz deixin diveltí y zi acáz que 'z divelteixin eyz midantnoz; peló déz de felnoz noza. ¡Qué z' han penzat!... Y dezpéz qu' eyz fan una oló que yo 'm mareyo dezeguida!... Y aqueyaz palaudotaz que gatzan que hazta 'n val de menoz el pudod... Nozaltez també en gatzém zovint, peló badejadaz ab unaz glaziaz y ab unz pilopoz...

Y zi diuhen que 'l Palque ez plopiedad de todoz loz ciudadanoz, farém plezént qu' eyz ze 'l plenen pèl zèu conte fent imposible que hi vayan laz pelzonaz selectaz y diztingidaz. ¿No ez aixó inyust? ¿Y pues ahónt hém d' aná? ¿A la Plaza Deyal... á la de Catalunya? Donchs que 'nz hi fazan també un lago, cazcadaz, pelfumz y flóz y helba, molta helba... Solz aixíz zatisfalán nostes guztos... No hi ha mèz, z' ha de fè un cloz pèl noste uz palticulad!...

Lo que la vlitat ho tlobo un xich exagelat ez lo pléu que aqueyaz zenyoletaz plopozan... ¡Doz dalletz!... ¡Un no zemple 'lz polta á zoble!... Pe lo que 'ls coztava 'm zembla que haudian pogut posád'ho un poch mès badatet encade que haguesin fet obligatodi 'l traje d' etiqueta, que aixíz laz deuniónz haudian zigut mèz numelozaz y de mèz tono...

Peló, en fi, zi 'z tila endavant lo delz doz dalletz, em zembla que 'ns podlian doná pèl mateix pléu un lunch molt abundant y bèn selvit ab folza mantecaduz y folza pazelz y folsa puloz... Nozaltez hi dizflutém molt ab tot aixó... hi fém molta bloma... hi dihém molt plenentloz y adeplegantloz á estida-cabeyz...

Yo una vegada á casa en Fabla (que pèl celt ens va dá unz mantecadoz zalatz y una mortadela pa-

zada) me vaig omplí la butxaca de cigados y la mèva gelmana 's va amagá un palo de Jacob... ¡Y qué vam diule demplès á caza!...

En nom de l' alta goma acepto y defenzo 'l plan de las zenyoletas de dos dalz. ¡Cadám!... Zi no 'ns ho concedeixen ala que hi tenim l' iluzió pozada y ze 'ns ha dezpeltat el dezitj, totz elz gomozos zom capazos de felne una que fazi duido... zom capazos d' aná al deselt de Zadiá y deixá á la ciutat zenze adolnoz, zenze floz, ni flodedoz... ¡A veule cóm se diveltidá la gent y cóm diurá zenze nozaltez!—

Ah, ezcoltin avanz d' acabá. ¿Hi ha algú que zápiga zi ente laz zenyoletaz delz doz dalletz n' hi ha alguna que tingui cent mil dulos de dot?... Zi així foz comenzalia á plepadarme per quan anezim al Palque... ¡Tinch una camizeta de maliné mèz maca!... ¡Faig un goig quan la polto!... Zi eya 'm véu ¡ay! de zegú tlobadá en mí 'l zèu ideyal!...

UN GOMÓZ.

CAPRITXOS.

S' estimavan ab amor
en Rafel y la Francisca
qu' es la xicota mès maca
del carrer de Santa Rita;
mes com sos pares son gent
que aná á missa sols farían,
ara ell l' ha deixat perque
la *mossa* va *massa* á *missa*.

Portava la Ramoneta
una olla plena de tinta
quan pèl costat va passarli
la seva vehina Emilia,
y com si aquesta volgués
ferli caure fent joguinas,
va dir:—*Tente compte tonta*,
que no t' *unti* ab *tanta tinta*.

J. STARANSA.

FANCH DE BARCELONA Y ENSANXE.

—¡Miri, senyor Marqués, miri com vaig! ¿Vol fè 'l favor de sortir ab mí, sense cotxe com vosté acostuma, y donarém una volteta? ¡Fará goig un Marqués revestit de fanch desde 'l cap fins als peus!...

CAP D' ANY.

Refets dels sobressalts de que hem sigut víctimas de uns quants días á aquesta part, á consecuencia de la *grossa* que 'ns creyam tenir ja á la butxaca, entrém ab pas insegur, á las palpentas quasi, en los dominis de l' any 1889.

Saludemlo ab tot respecte.

¿Qué tal se portará l' any nou? ¿'Ns farà felissos? ¿Causará la nostra desgracia?

Aquestas son las preguntas que 's fa tot mortal al despertarse lo día de Cap d' any.

Los que han tret alguna cosa de la rifa, juran y perjuran que l' any nou será inmillorable, que nadarém en l' abundancia, que no hi haurán maldías, que l' Ajuntament

pagará tots los seus deutes y qué sè jo cuántas *golleries* més.

Aquest optimisme per part dels que aixó creuen, es molt justificat. La sort 'ls hi ha sigut favorable y no es extrany que tot ho vejín de color de rosa.

En cambi 'ls que tenían las sèvas corresponents apuntacionetas del sorteig de Nadal y no los ha tocat ni un miserable reintegro, están verdaderament desesperats y fan corre *sotto voce* que las cosas van molt mal y que 'l món está per ferne una de las sèvas á la hora menos pensada.

Asseguran los tals que l' any 89 será un any de desditxas.

¿Y saben ab qué 's fixan los pessimistas?

Se fixan ab un càlcul aritmètic que no deixa de portar lo dupte y l' esfarehiment á la imaginació de tota persona mitjanament supersticiosa.

'L càlcul es aquest:

1889... Nom de pila de l' any qu' entra ¿veritat?... Está bè. Donchs ara sumin la cantitat... Un y vuyt, nou... y vuyt, disset... y nou... vintisis!

¡Vintisis!... Es á dir: dugas vegadas *tretzel*! ¡Es esgarrifós!

Lo que vol dir que serém dugas vegadas desgraciats.

¡Un any que porta en sí la malestrugransa per partida doble!... ¿Qué se 'n pot esperar de bó?

Pero hi ha més encare. L' any comensa en *dimars*!...

¿Volen m s desgracias?

Es lo que 'm deya ahir per ahir una senyora que admet á casa sèva *uno ó dos caballeros con asistencia ó sin ella* y que ademés es molt aficionada á ferse tirar las cartas.

—No 's pot imaginar—me deya—ab quina desconfiansa entro en aquest any... No se perquè 'm sembla que la ballarém molt magre. Un any que comensa en *dimars* y que suma dugas vegadas *tretzel*... Per acabarhi de afegir, aixó de la Exposició m' ha atropellat molt. Figuris que entre altres tarugos, com ara se 'n diu, de que he sigut víctima, 'm va compareixe un dia á casa un inglés ab patillas autènticas, al menos ho semblavan, y ab un rumbo fins allà.

—¿Fins ahont?

—Bè, vaja, ja m' entén vosté. Donchs veliaquí que de la *noche á la mañana*, 'l tal inglés va desapareixe sense despedirse ni res.

—Los inglesos ja 'ls solen tenir aquests cops.

—Veurá, lo pitjor del cas va ser que se me'n va portar vuyt coberts de plata y que 'l día avants se m' havia menjat miija jerreta d' arrop que m' havían enviat de Valencia... Després vaig sapiguer que l' individuo en qüestió no era tal inglés ni cosa que se li sembli, sinó un timador de cap d' ala y que fins aquellas patillas que jo creya naturals, eran també robadas.

—Vaja, sí; unas patillas aprócrifas.

Ara vostés fassin lo favor de dirme, ab la má posada damunt del pit, si ab una disposició d' ánimo com la de aquesta dispesera, 's pot entrar ab gayres esperansas á l' any nou.

Y son molts 'ls que 's troban en iguals circumstancias.

Hi ha gent que creu que després de tants ápats com s' han fet mentres ha estat oberta la Exposició, la falta de comestibles s' ha de fer sentir necessariament.

Y tenint en compte la carencia de aliments que se 'ns espera, no falta qui entreté la gana calculant los palpissos que donarian de sí 'ls nostres més rodaxóns concejals.

FUNCIÓ DE «GALA.»

Lo perfúm ho invadeix tot,
la música extén las alas
y las damas de gran món
ensenyán las millors galas.

Altres diuhen que la miseria de que estém amennassats prové del excés de poesia de que hem sigut víctimas los ciutadans indefensos durant l' any que acaba d' expirar.

No hi ha dupte que aquesta suposició es de molta forsa.

Perque mirin que n' hem sofert de discursos florits, de odas, sonets y altres desahogos més ó menos poètics del maig ensá!

En vista, donchs, del problemàtic porvenir que se 'ns espera, molta gent, á fí de véurelas venir, com vulgarment se diu, ha pres un determini, exclamant ab la satisfacció que sempre dona l' haver trobat una solució, encare que no més sigui interina:

—Any nou, vida nova.

¡Quants han fet aquest determini!

Lo xicot esbojarrat que s' ha fet malbé una fortuna y que per acabarho de adobar resolt casarse. Lo casat que devegadas se *distreu*. La casada que sofreix iguals *distraccions*. Lo viudo que anyora las ditxas passadas. La viuda... que *idem*. La familia numerosa que gasta massa y determina fer economias... suprimint las postres dels días de feyna.

En una paraula: todas las classes sociales.

Apropòsit d' aixó, recordo que durant molt temps era jo company de café de un tal D. Paulino, solterón empedernit, que la sabia més llarga que una llevadora.

Va arribar un cap d' any y 'l nostre home no 's va veure més pèl café. Un día 'l vaig trobar al Passeig de Gracia.

—¿Y donchs, D. Paulino, que l' hem perdut?—vaig preguntarli.

—Per ara—'m va respondre.—Aquella vida no 'm probava.

—¡Home, qualsevol que 'l sentís se pensaria que som uns caps verts!

—No es aixó... Vaja, ¿vol que li sigui franch?... Donchs he resolt fer economias. Los temps se presentan molt mal y m' he dit: any nou vida nova...

No dich jo que no torni si 'ls negocis milloran; pero lo qu' es per ara, prenc'h lo café á casa.

Aquest cambi tan brusco en lo sèu modo de pensar, me va sorprendre molt, majorment quan á mi 'm consta que D. Paulino disfruta de una bona posició, aixís es que no vaig parar fins á averiguar la causa de las *economías* de D. Paulino.

Al últim ho vaig saber.

Era cert, sí: prenía 'l café á casa... pero ab companyia...

Ella 's deya Pura.

Per l' istil son 'ls propòsits d' economia que acostuman á ferse molta gent.

JUST ALEIX.

¡QUINA LLÁSTIMA!

Lo próxim passat dissapte quant jo de casa sortía vaig presenciar una escena que als lectors vull referirla.

Frente mateix d' un estanch que hi ha á la Tapinería, un noy de set ó vuyt anys, compungit y ab cara trista, tot mirant l' aparador plorava á llagrima viva.

Al moment vaig preguntarli:

—¿Qu' es lo que tan te contrista?

¿Potser s' ha mort lo teu pare?

¿T' han fet alguna injusticia?

¿Algún perill t' aménassa?

Cuyta, respon desseguida.

—Pues ni s' ha mort lo mèu pare.

ni m' han fet cap injusticia,

ni cap perill m' aménassa,

ni vosté 'l cas endavina.

—Donchs ¿á qué ve tant plorar?

Aquest llanto ¿qué 'l motiva?

Y va contestarme al punt

feut un gesto de malicia

y donant una patada

feutme un ull de poll á micas:

—¡Es que no tinch *sentiments*

per comprá una paquetilla!...

PEPET SIMPÁTICH.

MALS SÍNTOMAS.

TEATROS.

Després de la festa de Nadal, la dels Ignocents, y ab los ignocents las funcions propias del día.

Lo públich no 's cansará may de anar á veure aquellias funcions més ó menos insustanciales que la major part de las vegadas, casi sempre, consisteixen en vestirse 'shomes de dona y las donas d' home qu' es bèn mirat lo més primitiu y 'l més ignocent de tots los espectacles.

Las donas fujen dels homes, los fills no creuen als pares y per final de desditxas ¡ja tornan á corre frares!

Pero 'l públich es aixís: en semblant diada li agrada que li posin la llufa, y no s' enfada, si li diubhen aquella tan sapiguda frase catalana:

—Dèu mèu, ¡y quants ne va deixar lo rey Herodes!...

PRINCIPAL.

Ignocentada 'l divendres.

Inútil dir que 'n Domingo García va fe 'l gasto, usurpant en las *Sorpresas del divorcio* una part del paper de l' Alverà.

En *Exposición universal* la Tubau qu' estava molt mona vestida de valenciana, va ballar una jota al istil de las riberas del Turia, tan á gust y satisfacció del públich que li feu repetir entre entusiastas aplausos.

Y res més que siga digne de notarse.

Dimecres van debutar los ilusionistas Mr. Fourcier y Miss Heve.

Son dos artistas notables, y 'ls treballs qu' executan produheixen *ilusión* completa.

LICEO.

Los que 's figuravan que la segona representació del Barbero, dat lo resultat que havia obtingut la primera, seria una ignocentada, se 'n endugueren xasco.

La Bellincioni sustituhí ab molta ventatja á aquella *prima donna* de las *fioriture*, de tal manera que olvidantse del género dramátich que ara cultiva ab preferencia, sorprengué á tothom feut una Rosina com Deu mana, ab lo qual alcansá á cada pas los aplausos del públich, que per més sort, aquell día estava de filis.

Slagno, incomparablement millor qu' en la primera representació. En alguns passatjes estigué espléndit; en altres hagué de apelar á la mitja véu per brodar finesas y filigranas. L' éxit que alcansá fou general.

La Huguet, en Fiorini, en Colleti, en Visconti y 'ls demès artistas tots dintre del seu centro y contribuhint lo propi que l' orquesta y 'ls coros al bon conjunt de la representació.

Aquests darrers días s' han donat funcions de gala, en las quals més s' hi va á veure 'l teatro que l' escenari.

Moltas toilettes, molta elegancia, molta distinció, molta riquesa, molt jugar los gemelos y molt fer correr las estisoras...

La juventut gomosa estava en las sévas glorias.

Las representacions del *Roberto* donadas la tarde del diumenje y la del dimars van produhir dos plens á vessar.

Era de creure.

¡Son tants los que no podent anar al teatro, de nit aprofitan y agracheixen las gangas que 'ls ofereix lo Sr. Bernis!...

S' anuncia la próxima representació de *Romeo y Giulietta* de Gounod, l' ópera que actualment está feut furor á París, cantada per la Patti.

Veurem si alcansa millor fortuna qu' en altras temporadas, que per cert es una excelent partitura que s' ho mereix.

OPERA.

La verdadera funció va donarse l' altre dia á la porta del teatro.

Quan entrava un periodista dels que tenen passe 'ls porters les detenían, dihent 'i:

—Aquest passe no val.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

High life.

— Avuy no surt en [cotxe la senyoreta... ¡Ja fa bè! Per anar á missa... y véures ab aquell ximple que li fa l' os, val més anar á peu... ¡Aixís no 's cau tan fàcilment!

—¿Y aixó?

—S' ha cambiat l' empresa.

S' adverteix que aquest epissodi tenia efecte dos ó tres dies després dels Sants Ignocents.

Terrabèn mal abonada es la de aquest infortunat teatro; es inútil canviarli 'l nom: circo ú ópera, ópera ó circo, cap empresa hi possa arrels.

ROMEA.

La funció de ignocents, anunciada ab un títol italiá, 's reduhí á la representació de l' antiga sarsuela: *Por seguir á una mujer.*

«Si es broma puede pasar.»

Per la senmana pròxima está anunciad l' estreno de la comedia *Lo Sant Cristo gros*, deguda al festiu Aulés, que fa ja molt temps no havia donat res á la escena.

ESPANYOL.

Aquí també «han seguit á una mujer.»

Y hasta han fet *Los Pastorets.*

Respectém al teatro que rendeix tribut á las santas tradicions.

TÍVOLI.

Junt ab la caricatura *Hotel internacional*, que continúa representantse diariament, s' ha estrenat una obra que 'l govern de Madrit, prohibintla, va ferla famosa avants de neixe.

Se titula *El Sacamuelas*, y á pesar de referirse á certs successos de molta ressonancia que van passar á Zaragoza, Sevilla y Madrit, está dintre de totes las conveniencias escénicas, y va ser mol bèn rebuda pèl públich.

NOVEDATS.

Dijous de la senmana passada 's presentá per primera vegada al públich *Mr. Roux*, un ventríloch molt aixerit y sense pretensions.

Lo nom francés que usa aquest novell artista no es més que un pseudónim. *Mr. Roux* es un modest obrer catalá, que portat de la sèva afició ha arribat á conseguir en poch temps lo que alguns no logran en molts anys de práctica.

Rodejat dels sèus autómata y posant en joch las sèvas excepcionals facultats pera aquest difícil

A FÍ D' ANY.

—¿Ja has fet balans d' aquest any?
—Sí; poch credits y algún débit.
—Jo 'm trobo pitjor que tú:
molts débits... y gens de crédito.

género d' exercicis, entretingué llarch rato al públich, produhint diferentas veus, cantant en tots los tons imaginables y recullint estrepitosos aplausos.

Quan *Mr. Roux* haja perdut la natural timidés que en ell s' observa avuy, s' obrirá fácilment camí y farà rápida carrera.

Per ara sols podém dir que ha comensat molt bé. La constancia y l' estudi farán lo demés.

En aquest teatro 's prepara l' estreno de *La desheredada*, drama degut á la ploma d' un popular actor y aplaudit autor, que figura en la companyia de *Novedats*.

ELDORADO.

Continúa explotant *Certámen nacional*, *Lucifer* y demés produccions de fábrica madrilenya.

La gent hi acut, perque la companyia es molt laboriosa y obligada, y per no deixar una veta tan productiva s' anuncia 'l pròxim estreno de *Tio yo no he sido*, *Los trasnochadores* y *Despacho parroquial*.

Aixó es enténdreho.

CALVO Y VICO.

Funcions mónstruas: un drama y un parell de sarsuelas... y entrada y butaca, una pesseta.

Amigo, ni á ca 'l Afarta-pobres.

CIRCO EQUESTRE.

Aladino s' ha fet enllá per donar cabuda á l' animada pantomima *Los brigantes de los Abruzzos*, que 's representa ab igual éxit y ab lo mateix aparato qu' en anteriors temporadas.

N. N. N.

L' ALMANACH DE LA CAMPANA.

I.

Si per desgracia ets casat
y 't tenen molt marejat
ta cara esposa y quitxalla
y ta sogra que may calla
donant que dir al veynat;
en lloch de agafá un garrot
y surrarlos la badana
fent que aumenti l' esbalot,
compra á qualsevol xicot
l' Almanach de La Campana.

Y riurás y olvidarás
las angúnias de la vida.
y riurás y donarás
tots los mal de caps á dida.

II.

Si ets solté y de l' amor sents
los pessichs impertinents,
y estimas á una ganassa
que sens compassió carbassa
te regala en tots moments;
no vulgas pas aná al Clot
per dar gust á la tirana:
si li vols torná 'l pebrot
compra á qualsevol xicot
l' Almanach de La Campana.

Y riurás y olvidarás
las angúnias de la vida
y riurás y donarás
tots los mals de cap á dida.

III.

Si acás no gastas salut
y l' apetit has perdut,

CAPRITXOS DE LA SORT.

Es lleig, tonto y poca solta;
pero á pesar de sè 'l qu' es,
es noble, 's diu don Fernando
y tè la mar de dinès.

y darrera de xeringas
d'emplastas y de potingas
has gastat lo que has tingut;
y vols que tornin del tot
tan la salut com la gana
y estar roig com perdigot
compra á qualsevol xicot
l' Almanach de La Campana.

Y riurás y olvidarás
las angúnias de la vida,
y riurás y donarás
tots los mals de cap á dida.

IV.

En fi, si ets industrial
ó comerciant (tan se val)
y ab fortas contribucions
los governants (ó Sayóns)
no 't deixan surar un ral,
en lloch de cridar per tot
qu' es un déspota 'l que mana,
lo qu' en bona lley no 's pot,
compra á qualsevol xicot
l' Almanach de La Campana.

Y riurás y olvidarás
las angúnias de la vida,
y riurás y esperarás
que 'ls donguem á tots á dida.

B. TORRENTS Y BOLART.

ESQUELLOTS.

Aquella gracia a'revida y ressa-
lada qu' era avants privilegi exclusiu
del *Gavilán*, del *Taller Rull* y
altras corporacions humorísticas
del mateix género, no ha desaparegut
de Barcelona, com molt se
creuen: subsisteix y 's manifesta
una que altra vegada ab tot lo sèu
esplendor, en un siti que ni p l sèu
títul, ni pèl sèu caràcter ho dirian
may los que no ho sabessin.

Lo *Gavilán* ha deixat una Pu-
billa y aquesta Pubilla, ¡horrorí-
sinse! es la *Juventut catòlica*.

..

¿Vostés se creyan que allá s' hi
anava sols á resá 'l rosari, á fer
novenas y tríduos... ó tot lo més á
pescar una pubilla rica?

Donchs s' equivocan de mitj á
mitj.

La *Juventut catòlica* de quan en
quan s' entrega á las expansions
de la gresca més groixuda, fent
funcions especials y de un género
molt característich. Y si á las unas
hi assisteixen senyoras, de las al-
tras son excluidas rigurosament
las faldillas... pero no las sotanas.

Per cert que aquells capelláns ro-
danxóns, grassos, roigs y ab bar-
balleras, ho animan tot ab las sèvas
riatlanas.

Hi ha panxa de aquellas que al
riure de gust agafa un tremolor
com un bót de ví quan se 'l sach-
seja.

..

Las últimas festas humorísticas celebradas en
la *Juventut catòlica* van efectuarse pèls vols dels
Ignocents y van durar dos días.

Lo día primer va cantarse una ópera macarró-
nica, deguda al ingeni de un alumno del semi-
nari conciliar. Ara figúrinse, quan aquest alumno
tan de la brometa siga capellá, si n' hi farà fer de
tims de riure á la sèva majordona!...

Lo segon día, certámen humorístich... y res de
senyoras, perque era alló de...

..

Pero no 'ns adelantém.

Per compendre 'l género de aquest certámen,
basta donar una idea del programa convocato-
ria, que degudament imprés en magnífich paper
de barba, tenim á la vista, al escriure las presents
ratllas.

La *Juventut catòlica*, quan convoca certámens
per l' istil, prén lo nom de *Societat melancolli-
fuga barcelonesa*, y 'l certámen se titulava *Poli-
lingüe muixiganguesch*.

Lo preámbul es deliciós.

S' acostan los Ignocents.

«Preparémnos, donchs, diu lo programa, á re-
brer dignament aquest día conmemorant tan
fausto acontecimiento fent *salvas... inodoras* ab
las *pessas* de gran y petit calibre.»

¡Ah pillos!

Y continua 'l programa:

«A vosaltres que *patiu còlica poètica...* à vosaltres principalment va endressada aquesta crida.

»Vejeu si per l' *aixeta* de la aygüera de casa vostra surt aygua de Dos Rius ó de la font d' Helicon; y en aquest últim cas abeureuse'n bè, servintvos desd' ara aquesta llamada de *xiulet*, y després *fèu las vostras deposicions* davant del tribunal, etc., etc.»

Los premis son dignes del preàmbul.

Una *flor natural...* ment, al que *fasse una deposició amorosa en verts de més flayrant aroma.*

Un *brot de farigola* al que ab més sandunga canti ó vescanti algun fel referent à la patria (panxa.)

Un *objecte artistich* al treball menos dolent que tracti un assumpto llibre (no parlém del pastisser que vén tortells y altres *muebles de lujo* en aquella cantonada).

Aquests premis son *oficials*.

Després hi ha 'ls premis *sargentos*, oferts pèl Sr. Sala y Arcoba, pèl Sr. *Notifixis*, pèl senyor *No-nous* y hasta pèl Sr. *Yahosabrèu Nosequiés* que ofereix una llanterna sorda, à qui en *lenguatge més net tracti un assumpto més brut*.

EDÉN-CONCERT.

Gran sombrero, ulls insinuants,
coll nevat, espatlla nua...
D' aixó 'n diuhen una *estrella*.
(Y ho es: una estrella... ab quà.)

Si per aquest istil es lo programa ¿qué tal será 'l certámen?

Respecte al certámen, sols podem dir una cosa. Que un dels treballs premiats en l' última festa, 's titula:

«*Cál-cul*, sobre 'l *cír-cul*»

Traball que no es menos graciós é intencionat que un sonet ó *so-brut* premiat l' any anterior, referent à la historia y transformacions de una monjeta desde qu' entra à la boca de la cara, fins que surt ruidosament pèl desvaporador de la part oposada, pujantse'n al cel com un perfum de agra-himent, etc.

Ara sols falta anyadir que aquestas expansions del género naturalista, que farián caure la baba al famós Zola, son tan del gust de la gent de sotana, que 'ls capelláns hi assisteixen ab la mateixa delicia, que 'ls escarbats pilots quan troban un bon repuesto de primera materia.

Veritat es que 'l certámen de la *Societat melancolifuga barcelonesa* están degudament autorisats per l' autoritat eclesiástica, que sense tal requisit no s' atrevirian ells à ferlos.

Y hasta 's diu que nó está lluny lo dia en que à las personas devotas que hi assisteixin, després de confessar y combregar degudament, se 'ls concediran quaranta dias de indulgencia.

En atenció à que 'ls tals certámen implican una gran mortificació al bon gust y à la limpiesa.

Van donar la creu de Cristo
à un regidor que jo sè,
'l qual exclamá emprobantse-la:
—*¡Recristo* que m' está bé!...

Y à propòsit de la Creu de Cristo.

Aixó no va passar à Espanya sinó à Portugal.

Varen concedir la Creu de Cristo à un cert subjecte que havia tingut la manya de ferse rich, des-empenyant un càrrech públich gratuhit, y 'ls portugueses, quan lo veyan passejantse tot cofoy ab la creu sobre la petxuga, es fama que deyan:

—Es la primera vegada que Cristo en lloch de portar los lladres al costat, los porta al darrera.

L' escena à Reus.

Passa una nena molt maca pèl carrer, quan tot de un plegat li cau un bulto per sota las faldillas. Era 'l polissón.

Un gos que 's trobava allí l' agafa y fuig ab lo polissón à la boca: la brivalla (à Reus dels xicots ne diuhen brivalls) corrent darrera del gos y movent la gran tabola; los municipals emprenentlas darrera dels xicots, creyent que 'l gos era rabiós; y la pobre nena, sofocada y avergonyida fins al blanch dels ulls, cayent en basca en brassos del seu nuvi.

Per lo tan ja ho sabeu, noyas,
de Reus y de tot lo món:
sempre que surtiu de casa,
lligueuvos bè 'l polissón!

Un periódich de Turin *La Gazzetta Piemontese* publicava un telégrama ab fetxa del 26 de desembre, dihent que à Barcelona había ocorregut un terrible terremoto.

Lo corresponsal de la *Gazzetta Piemontese* confon las especies.

Aquí no va haverhi lo dia 26 cap terremoto.

Lo únich que va haverhi es que D. Francisco

CARINYO MATERNAL.

Aquest noy toca una mica massa. ¡Veyám si al últim, á copia de tan tocar, se 'm tocará!

de Paula va rebre la notícia de que l' havian nomenat marquès.

Y li va agafar tal tremolor, d' alegria per suposat, que va fer agafar tremolins á la casa número 34 del carrer de Fontanella.

L' altre dia 'l senyor Rius y Taulet va aixecarse en lo globo cautiu.

Entre 'ls curiosos que contemplavan aquella solemne ascensió, vaig sentir aquest diálech:

—Tú, Miquel, hi estás molt encantat. ¿Qué t'è de particular que s' aixequi don Francisco?

—¿Qué t'è? ¡No 't dich palla! En ma vida havia vist cap... marquès volar.

Avants de dir *marquès*, va pensar 'hi una mica.

Hi ha coses que son molt encomanadissas. Ja ho diu lo ditxo: *qui va ab un coix...*

Aquí tenen al concejal Sol. A copia de ser amic de don Francisco y véureli donar banquetes, sembla que s' ha contagiad la mateixa malaltia.

Lo dia darrer del any, ab motiu no s'è de qué, va presidir un tiberi donat en l' *Hôtel Internacional*.

Tot es comensar. De fixo que l' arcalde al enterarsen devía pensar:

—Aquest xicot promet. ¡Ja presideix banquetes!

Per cert que després del referit xeflis, lo senyor Sol va fer un discurs, en lo qual va citar varias desgracias: la mort de 'n Prim, lo tres de Janer y cosas aixís.

Llástima que no parlés també del arch-cascada de la plassa de Catalunya.

Perque es una desgracia com las demés qu' ell va anomenar.

Y sinó la més grossa, la més *alta* de totes.

Lo distingit concejal senyor Masvidal ha sigut *agraciat* ab una creu.

Es l' única manera de que un home com pugui ser *agraciat*.

Pèl demés, me sembla que 'l que li ha fet semblant distinció, li ha jugat una broma massa pesada.

¡Perque mirin que anar á donar una creu á un home que gasta aquell nas!..

¿No es ja una bona creu *alló*?

Al *Circo Ecuestre* s' ha estrenat una pantomina titulada *Los brigantes*.

Si jo fos d' uns senyors que jo s'è y vostés coneixen, no la deixaria representar.

¡Es una alusió massa directa y personal!

No se debe mentar la sogá en casa del ahòrcado...

¡Y qué me 'n fa de llástima 'l concejal Gassull!

Figúrinse que aquest bon senyor s' ha empenyat en que 's donguin al públich immediatament los comptes detallats de lo que s' ha gastat en la Exposició Universal.

Primer de tot hauría de preguntar si 'ls tals comptes existeixen.

Y si existeixen, buscar primer ahont son.

Potsé 'ls t'è alguna bugadera.

Per altra part, y á fi de que 'l senyor Gassull calli d' una vegada, no falta qui m' ha assegurat que 'ls comptes que tan demana 's presentarán á son degut temps.

Fins m' han dit la fetxa exacta en que 's farà aquesta presentació.

Será 'l dia 30 del mes que vè.

L' any ha comensat plovent. es dir, plorant.

Está eternit d' alegria al pensar que han fet marquès á don Francisco.

Per desagrahits los músichs municipals

Despres que l' Ajuntament acaba de donarlos capots nous, encara tenen l' avilantés de reclamarli que 'ls pagui tot lo que 'ls deu

¡Homes! ¡tinguin un xiquet més de consideració!

¿No saben que si callan, encara que no cobrin, es fácil que ab lo temps vejín los seus retratos colcats en la galería d' *inglesos* ilustres?

Ilustres... y ab capot nou.

Lo nom de *pais del or* que avants s' aplicava al Perú, desde ara endavant s' haurá d' adjudicar á Barcelona.

Lo verdader pais del *or* es aquí, es dir, á casa la Ciutat. O sinó mirin:

Fan un llibre pera la Exposició, y 'l titulan *llibre d' or*.

Posan uns caballs dalt de la cascada del Parch, y 'ls cubreixen d' *or*

Declaran catalá ilustre á D. Francisco, y ho escriuhen en lletres d' *or*.

Y finalment, á tots los pobres barceloníns, nos tractan com si vinguessim del *hort*.

Una parodia d'un cantar de 'n Bartrina, que publica l' *Almanach de La Campana*.

Per trist, l' any vuytanta vuyt per vuyt l' erari comptal, per *comptes* los dels inglesos y per *inglesos* los que ha deixat la Exposició Universal.

L' últim vers es una *mica* llarch; pero son tants los inglesos en qüestió, qu' es impossible ferlos cabre tots, en un vers de la mida acostumada.

La circular encaminada á donar un gran ápat al futur marqués de la Cacerola la suscrihuen un D. Agustí Feliu y un D. J. O. Armengol.

¿Los coneixen vostés?

Donchs ells mateixos es tal la confiansa que tenen ab la seva representació, que consignan en la circular lo següent párrafo:

«Les invitamos en unión de los señores anotados al dorso etc., etc.»

Y al dorso hi figura 'l nom de algunas personas molt conegudas y de sis ó set periodistas, alguns del quals han declarat que no havían autorisat á ningú per fer us del seu nom..

ALMANACH de LA CAMPANA

—¿Veus? Es aquí allí hont venen l' *Almanach de La Campana*.

—Vaig á comprarlo.

—Sí, noy, espavilat, que no 't succeheixi com á mí ab lo de LA ESQUELLA, que quan vaig entrar á demanarlo, ja s' havia acabat.

«Les invitamos en unión de los señores anotados al dorso.»

Vagin á posar en clar si 'ls senyors anotats *al dorso* son invitants ó invitats, si figuren al costat dels Srs. Feliu y Armengol que trehuen la cara, ó al costat de las personas á qui la circular va dirigida per veure si s'hi deixan caure.

Aixís, ab aquestas trampetas gramaticals, s' intenta enaltir la figura del catalá ilustre.

¡Ni que 's tractés de guanyar unas eleccions!

Si non é vero...

Se presenta un senyor una mica desmemoriat á casa 'l conegut advocat Sr. Barret, y pregunta:

—¿Viu aquí 'l Sr. Sombrero?

—No, aquí viu lo Sr. Barret.

Lo senyor, sense perturbarse:

—Y bè, díguili Barret, díguili Sombrero.

Dugas máximas tretas del *Llibre de las Set Sibellas*:

«Es molt fácil distingir á un boig del que no ho es. Pèl regular los boigs no tenen més que una sola locura y 'ls demès las tenen totas més ó menos equilibradas.»

∴ «Agrada molt á las donas que se las ami; pero 'ls agrada més que se las diverteixi. Prefereixen que se las diverteixi sense amarlas, que no que se las ami sense divertir las.»

—Doctor—deya un aconductat—li dono las gracias pèl seu últim medicament.

—¿Qué tal? ¿Li ha probat bè, veritat?

—Perfectament.

—Ja li deya jo... ¿Quánts pots n' ha pres?

—Jo, cap; pero un tío rich que patía del mèu mal, ne va pendre un y no ha tingut lo treball de pendre'n cap més. ¡Pobre oncle, y encare m' ha fet heréu!

La sogra está malalta.

Lo metje la examina atentament, y al sortir del quarto lo gendre li pregunta:

—Digui, doctor, ab tota franquesa ¿quina enfermetat tè la mèva sogra?

—Senzillament, una hidropessía, y de una manera ó altre será precis treureli tota l' aygua del cos.

—Me sembla que s' equivoca.

—¿Que m' equivoco?...

—Sí, senyor: ha de saber que la mèva sogra tota la vida que no beu més que vi.

Entra un senyor en un cotxe de primera, y trayentse la petaca pregunta á dugas senyoras que seuhen al davant seu:

—¿Que tal vegada las incomoda 'l fum del tabaco?

Las senyoras ab tó sech y desabrit:

—Sí, senyor; moltíssim.

Lo fumador davant de aquella manera de dir las cosas:

—Llavoras no tindrán més remey que cambiar de wago, porque jo fumo tot lo camí com una xamaneya.

LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mitj, 20, Barcelona.

ESCRIT

PER

DISTINGITS LITERATOS CATALANS

adornat ab

DIBUIXOS, CARICATURAS Y MAGNÍFICHS
GROMOS

executats pels inteligents

DIBUIXANTS

MOLINÉ — MESTRES — PELLICER
LLOBERA — FOIX — MIRÓ
y GOMEZ SOLER

!!! Preu 2 rals!!!

*Dónguinse pressa á comprarlo si no
volen quedar-se sense.*

¡ESTÁ AGOTANTSE LA EDICIÓ!

LIBROS PARA AGUINALDOS

DE LUJO Y ECONÓMICOS

ILUSTRADOS CON

PRECIOSAS LÁMINAS

en negro y colores

ENCUADERNACIONES

ELEGANTES

con planchas de oro.

Almanaques

AMERICANOS DE PARED

Y DE LIBRO

DIETARIOS

DE TODAS CLASES.

PRECIOS BARATÍSIMOS

desde UN REAL en adelante.

ANUNCIS

LLIBRERIA ESPANYOLA

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Mi-ra-mar.*
2. ID. 2.ª—*Trom-pe-ta.*
3. GEROGLÍFICH.—*De petit à gran hi va molt.*

XARADAS.

I.

Tè una *dos-quarta* aixerida
la *tres-dos* de can Peralta
no tinguent cap altra falta
que ser *quarta* repetida,
una *dos-terça* molt nova
quinta-tres son cos preciós;
y jamay cap *quinta-dos*,
veureu demunt de sa roba.
Y si 's *tres-quarta* extasiada
contemplant algún *total*,
hasta la gent més formal
fixa en ella la mirada;
si la *quarta* y *quinta* uneixes,
un animal trobarás
que per cert es molt vorás
y que tú molt bè coneixes.
Y t' haig de dir, finalment,
que *hu-segona* 'ls fumadors
usavan antiguament;
que *tercera* es aliment,
y un animal es la *dos*.

QUIM DEL CAFÉ.

II.

A un personatge polítich
de molt rango y de mol tó,
dirigueixo aquesta carta
ab la següent direcció:

Al Exm. Sr. General *Prima-segona-tres-quarta*,
Quart-hu de 'n *Total*.
DOS GIRAT-TRES HU.

ENDAVINALLA.

Vaig darrera de Sansón
y acompanyant á la nit.
Lector si no m' endavinas
ja te 'n pots entorná al llit.

J. T. ANGUILA.

MUDANSA.

Ab lo cor negat de fel
mès d' aspecte encar plascívol
pujá lo reo al patíbul
á rebre la mort crudel:
Digne del premi del cel
(si n' hi ha) se fá 'l criminal,
puig que sofreix sens igual
ab *tot*, l' obra del butxí...
del martiri, un home així
crech que 's mereix la total.

JOSEPH ABRIL VIRGILI.

TRENCA-CLOSCAS.

ANTON JO NO 'U DIRÉ.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá.
M. COSTA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 7.—Vocal.
1 7.—Nota musical.
7 6 7.—Nom de dona.
6 3 6 7.—Joguina.
7 6 3 4 7.—Part de la persona.
4 7 6 3 2 7.—Ciutat d' Ultramar.
1 2 3 4 5 6 7.—Fruit.
6 5 4 3 6 7.—Llista.
1 2 3 4 7.—Util de treball.
4 5 6 7.—Animal.
4 3 7.—Los aucells ne tenen.
4 7.—Part del cos.
7.—Vocal

UN ESTUDIANT ECONÒMICH.

PROBLEMA.

Descompondre lo número 144 en quatre cantitats que
la primera sumada, la segona restada, la tercera multi-
plicada, y la quarta dividida, per un mateix número
donguin un mateix resultat.

NET D'OTGER.

GEROGLÍFICH.

:: + : ×
T — R E
:
P P P I

PAM Y PIPA.

UN FUMADOR.

Diu que 'l tabaco es dolent
y está fumant tot lo día.
Si per desgracia fos bó,
¡calculin si fumaría!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23